

Osviitta

**Seurakuntien
pääsiäinen
s. 6–7**

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän lehti > Kevät 2009

Työnäky ja kutsumus

Kun Martti Rautanen vuonna 1870 aloitti työn Suomen Lähetysseuran ensimmäisessä kymmenen miehen lähettiryhmässä Ambomaalla Namibiassa, hänellä oli vahva palo kristilliseen työhön. Hän koki olevansa kutsuttu, sisäisen pakon ajama ja Jumalan siihen työhön valitsema.

Rautasella ei voinut olla kovin vankkoja tietoja siitä, mikä häntä odotti – olosuhteet Suomessa olivat nekin tyystin toiset kuin tänä päivänä. Kaikilla ei ollut kenkiä, jokainen ei päässyt kouluun, moni kipuii tuntemattomien sairauksien kanssa. Inkeriläissyntyisen Rautasen juuret ja monilapsinen oma perhe loivat pohjaa ja antoivat eväitä kaukaisella työkentällä.

Tämän päivän lähetystyöntekijät toimivat usein erityisasiantuntijoina työkentällään. He kääntävät Raamatua, opettavat, hoitavat sairaita ja opastavat arkisissa askareissa. Yhtä tärkeää kuin työnäky ja kutsumus, on edelleen kotimaan seurakuntalaisten tuki ja esirukous. Lähetit siunataan työhön. Kirkon seitsemän virallisen lähetysjärjestön kautta heillä on tukirenkaita ja lähetysystäviä seurakunnissa. Heidän puolestaan rukoillaan joka pyhä, joka ilta, jokaisena päivänä.

Mihin kutsumus vie? Se vie ihmisiä vaikeisiin tilanteisiin ja outoihin oloihin. Lähetit joutuvat tai ovat vaarassa tulla sodan, väkivallan, nälän ja tautien ruhjomaksi. He näkevät kärsimystä ja uskon voimaa. Lähtijöitä ja kotimaan tukijoita siivittävät samat Raamatun sanat: menkää ja tehkää...

Tässä Osviitassa kerrotaan jälleen kirkon työstä lähellä ja kaukana. 150-vuotisjuhlavuottaan viettävä Suomen Lähetysseura on yksi uranuurtajista matkalla monikulttuurisuuteen ja globaaliin työnäkyyhin.

Tuula Mäkitalo
päätoimittaja

X Kansikuvassa

Enkeli Jeesuksen haudalla lasten pääsiäisvaelluksessa Ruonalan kirkossa. Kuva: Tuula Mäkitalo 2008.

HILJAISUUDEN TALO

HELILÄN SEURAKUNTATALOSSA

KYMIN KIRKON LUONA

TALO ON AVOINNA JOKA PÄIVÄ
PALMUSUNNUNTAISTA 5.4.2009
PITKÄPERJANTAIHIIN 10.4. KLO 11-19.

VIIKOLLA HARTAAUS KLO 12.

HILJAISUUTTA * HENGEN RAVINTOA * RUUMIIN RAVINTOA
TULE LEVÄHTÄMÄÄN HETKEKSI TAI VAIKKA KOKO PÄIVÄKSI KYMIN KIRKONMÄLLE

Järjestää Kymin seurakunta

Tuula Mäkitalo 2009

Katso Jumalan Karitsa

1. Minne menisin tänään?
Mitä tekisin? Ketä seuraisin?
Paljain askelin kuljen tielläni
kenties saapuu hän jota
kaipaen niin.
Katso Jumalan Karitsa!
Paimen lammasten
Toivo sairaiden
Valo maailman
Poika Jumalan
2. Kenet kohtaankaan tänään?
Ketä rakastan? Miten armahdan?
Miten parhaiten voisin kulkea
täällä jalanjäljissä Mestarin?
Katso Jumalan Karitsa!
Leipä elämän
Antaa tehtävän:
Minut muistakaa
Leipä murtakaa
3. Miksi väärin tein tänään?
Miksi pakenen?
Miten opi en?
Aivan vieressä kulkee kuitenkin
Itse Kristus, ystävä heikkojen.
Katso Jumalan Karitsa!
Kuinka viaton
Syytettynä on
Hiljaa kantaa saa
Piikkikruunuaan
4. Miten itkenkään tänään?
Miten jaksaisin?
Miten luottaisin
Että rakkaus Luojan läsnä on
Vaikka missään en näe valoa?
Katso Jumalan Karitsa!
Kuinka viaton
Ristillä nyt on
Antaa henkensä
Meidän edestä
5. Pääsiäinen on tänään!
Minä riemuitsen!
Minä kiittäen
käänän kasvoni kohti Herraani
ja hän kutsuu minut nimeltä
Katso Jumalan Karitsa!
Ylösnoussut on
Armo loputon
Valo maailman
Vastaus Jumalan

Erkko Vuorensola

Karhulan seurakuntakeskuksen kappelissa on Pirkko Metsän lasimaalaus vuodelta 1958. Työn on toteuttanut B. Vuorion lasimaalaamo.

Kymin seurakunnan pääsiäislaulu

Sanat: Johanna Tanska

Sävelmät (2 erilaista): Mikko Hauhia ja Jarmo Kaijansinkko

Henkeä ja elämää -logon suunnitteli kotkalainen mainonnan ammattilainen Päivi Silvo.

Henkeä ja elämää kutsuu

Kotkan seurakuntien vuosiaiheeksi vuosille 2008–2010 on valittu *Henkeä ja elämää*.

Tämän teeman ja siihen liittyvän valoisan tunnuksen merkeissä tarjotaan elämyksiä ja hiljentymistä. Tarkoitus on erityisesti kertoa, miten Pyhä Henki ravitsee meitä antaen voimaa elämäämme.

Vuosi 2008 kului suunnittelussa ja toteutus alkaa näkyä isom-

min vasta tänä vuonna. Yhteisen kirkkoneuvoston nimeämässä työryhmässä on ollut kaikkien seurakuntien ja yhtymän edustajia, niin luottamushenkilöitä kuin työntekijöitäkin.

Henkeä ja elämää -logo tulaaan näkemään erityismessuisissa, konserteissa ja monissa muissa Kotkan seurakuntien yhdessä tai erikseen järjestämissä tapahtumissa. Joitakin tapahtumia on suunniteltu vuosiaiheeseen liit-

tyen, toiset ovat muodostuneet jo perinteeksi.

Kuva kutsuu ja muistuttaa, että täällä on tarjolla hengen ravintoa jokapäiväisen elämän vahvistukseksi.

Tunnus on vapaasti kaikkien seurakuntien ja yhteisten työalojen, toimintamuotojen ja tapahtumatiedotuksen käytettävissä. (Osv/VS/TM)

Image-projekti kutsuu!

Nuoret kuva- ja kirjoituskisaan

Image-projekti on vuoden 2009 lähetykskasvatus ja keräysprojekti, joka on suunnattu Mikkelin hiippakunnan seurakuntien nuorisotöihin ja varhaisnuorisotyöhön.

Projektin kautta seurakuntien nuorisotyöt osallistuvat 150 vuotta täyttävän suomalaisen lähetystyön juhluvuoteen. Tavoitteena on vuoden 209 loppuun mennessä kerätä 15 000 euroa tansanianlaisen Imagen kylän keskiaskeksen koulun rakentamiseen ja kehittämiseen. Varat ohjataan kohteeseen Suomen Lähetysseuran kautta.

Projektin työkaluna toimivat projektin omat kotisivut osoitteessa: www.imageprojekti.net

Mitä tapahtuu?

Nuoret voivat suoraan osallistua ja olla mukana projektissa Image-projektin kotisivujen kautta esim. lähettämällä digi-kuvia kuukauden kuva kilpailuun, osallistua kirjoituskilpailuun tai haastaa tuttuja mukaan haastetoiminnossa.

Mikkelin hiippakunnan seurakunnat järjestävät erilaisia tempauksia, keräyksiä, konsertteja, iltoja ja tapahtumia. Imageprojektin verkkosivujen ilmoitustaululla

tapahtumista voi kertoa ja mainostaa niitä. Nuoret, seurakunnat ja muut yhteisöt voivat järjestää huutokauppoja, kirpputoreja, kahvituksia, lounaita, mitä tahansa kivaa ja innostavaa.

Koulut ja luokat kutsutaan mukaan rakentamaan koulua Tansaniaan monien eri oppiaineiden tunneilla; maantieto, kansainvälisyyskasvatus, uskonto, äidinkieli (kirjoituskilpailu), kuvakisa (kuvaamataito / luova ilmaisu) jne.

Seurakunnat voivat myös suunnata kolehteja Imageen.

Image-projektin toteuttavat Mikkelin hiippakunta/kasvatus ja Suomen Lähetysseura. Yhteishenkilönä hiippakunnan kasvatustasoiden hiippakuntasuhteeri, nuorisotyönohjaaja Ari Tähtäkää. Keräyksen suojelijana toimii Mikkelin hiippakunnan piispa Seppo Häkkinen.

Arja Antervo luennoi aiheesta Nuori ja trauma

Onko perheessänne, lähipiirissä tai kohtaatko työsi puolesta nuoria, jotka ovat joutuneet kokemaan traumaattisia asioita, esimerkiksi uhkaavia tilanteita tai kaverin kuoleman? Esiintykö puhumattomuutta, vetäytymistä, päälle näkyvää pahaa oloa, häiriökäyttäytymistä? Mietitkö miten pahoinvoivaa nuorta voisi auttaa ja tukea?

Näitä asioita pohditaan kriisi- ja traumaterapian psykoterapeutin Arja Antervon luennoilla Langinkosken kirkon Toivonsalissa, os. Langinkoskentie 1.

Luennoitsija, psyk. lis. ja fil. lis. Arja Antervo toimii kriisi- ja traumapsykoterapeuttina Helsingissä ja Loviisassa sekä neu-

ropsykologian erikoispsykologina Helsingissä. Hän kuuluu myös SPR:n psykologien valmiusryhmään, joka on antanut kriisiapuuseissa viime vuosien katastrofitilanteissa, muun muassa syksyllä 2008 Kauhajoen oppilaitostragedian yhteydessä.

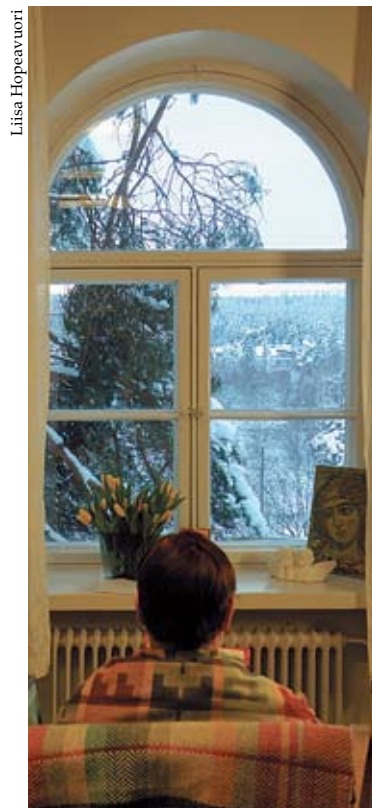
Arja Antervon luennot ovat Toivonsalissa os. Langinkoskentie 1 keskiviikkona 15.4.2009.

Kello 14–16 luentotilaisuus on suunnattu kasvatus-, hoito-, opetus- ym. alan ammattilaisille ja muille työnsä puolesta asiasta kiinnostuneille.

Kello 18.00 pidetään avoin yleisöluento.

Tilaisuudet järjestää Kotka-Kymin seurakuntayhtymän perhetyö.

Hiljaisuus hoitaa

Liisa Hopeavuori

Hiljaisuuden talo Helilän seurakuntatalossa Kymin kirkonmäellä on jo muodostunut hiljaisen viikon perinteeksi. Palmusunnuntaista pitkäperjantaihin talo on avoinna hiljentymistä varten. Siellä voi rukoilla, lukea, kirjoittaa, maalata, levätä ja nauttia ympäröivän kauneudesta. Monet kiireen kyllästävät ovat löytäneet Hiljaisuuden talosta hyvän nokkaunipaikan.

Talossa voi myös lounastaa. Tarjolla on koko päivän kevyttä kasvisruokaa Yhteisvastuun hyväksi.

Hiljaisuuden taloon voi tulla lyhyemmäksi tai pitemmäksi aikaa, hetkeksi tai vaikka koko päiväksi. Hiljaa oleminen on ainoa vaatimus.

Talo on avoinna palmusunnuntaista pitkäperjantaihin kello 11–19.

Taloa pidetään auki vapaaehtoisvoimin, joten sinne voi tulla myös vapaaehtoistyöhön.

Varpu Sintonen

Tunnelmaa. Kuva Helilän seurakuntatalon ikkunasta Kalliokosken suuntaan.

Henkilöstöuutisia

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto on valinnut Etelä-Kymenlaakson perheasiain neuvottelukeskukseen perheneuvojan virkaan **Seppo Apajalahden** Laukaasta. Hän aloittaa työt 1.4.2009 alkaen.

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän ruokapalvelu- ja siivouspäälliköksi on valittu 1.5.2009 alkaen restonomi **Marjo Piironen**. Piironen aloittaa huhtikuussa parin viikon perehtymisjakson edellisen viranhaltijan johdolla.

Höyterin vahtimestarina pitkään toiminut **Seppo Wahlsten** on jäänyt eläkkeelle 1.2.

Kymin seurakunta

Pastori **Liisa Hopeavuori** toimii kevään aikana Heikki Harvolan virkavapaan sijaisena.

Nuorisotyönohjaaja **Mika Laakkonen** on Kymin seurakunnan nuorisotyönohjaajan sijainen 1.3.–30.6.2009.

Langinkosken seurakunta

Kanttori **Minna Kettunen** on siirtynyt Hyvinkäälle ja Langinkosken vs. kanttorina on 1.2. aloittanut **Eini Perälä**.

Lähetysseuraksi diakonissa **Marianne Vitikainen-Mojica** on jäänyt virkavapaalle ja hänen sijaisenaan on 5.3. aloittanut diakoni **Sirpa Leinonen**, joka toimii Langinkosken diakonian viranhaltijan sijaisena 5.3.09–16.1.2010.

Liisa Lämsmans on aloittanut tammikuussa lastenhojaajana. **Ulla Turkia** on aloittanut helmikuussa lastenhojaajana.

Kotkansaaren uusi diakoniatoimisto avattiin

Kotkan seurakunnan diakoniatyö on saanut käyttöönsä entisen kahvila Bulevardin (Mariankatu 14) tiloista remontoidun vastaanotto- ja kokoontumispaikan.

Toimiston sijainti seurakuntakeskuksen kahvion ja salin kanssa samassa pihatassossa on käyttäjävällyinen. Tilat on sisustettu kokonaan uusien kalusteiden värillä. Värit noudattelevat tilaan juo ennen niiden valmistumista hankittujen **Simo Laakosen** taulujen värimaailmaa.

Torstaisin kello 13–15 toimistola on avoimet avustusvastaanotot. Muulloin voi varata keskusteluaikoja puhelimitse diakoniatyöntekijöiltä joko tähän tai Hovinsaaren toimistoon.

Diakoniatoimiston avajaisissa. Kuvassa vasemmalta diakonissa Anna-Majja Kallasjoki, diakoni Anne Suomalainen, kirkkoherra Hannu Marttila ja diakoni Johanna Lamminen.

Tuula Mäkitalo

LÄHEISTÄ JA LUOTETTAVAA

TARVITESSASI KOTIPALVELUJA

- kodinhoitoapua
- kotisairaanhoidoa ja hoivaa
- siivousta

KYSY MEILTÄ!

• Ammattitaitoinen joukko käytettävissä seitsemänä päivänä viikossa.

Hyödynnä verotuksen 60 %:n **KOTITALOUSVÄHENNYS!**

emus

Emus Oy
Koulukatu 5
48100 KOTKA
SOITA (05) 213 110

Tervetuloa palveltavaksi!

KOTKAN I APTEEKKI

Kirkkokatu 10
48100 Kotka
p. (05) 2108 300

Palvelemme
ma-pe 8:30-18
la 8:30-14

Päivystysviikolla (myös aatoina ja arkipyhinä)
ma-pe 8:30-20
la 8:30-18 su 10-18

KAUPPATORIN APTEEKKI

TÄNÄKIN SYKSYNÄ

KOLAHTAAKO?
ELOKUVAVIIKKO KOTKASSA

Kotisivuiltamme
WWW.KOLAHTAAKO.FI
löydät ajankohtaisen informaation tapahtumasta.

VIKMANIN KIVI KY
Hautakivet paikkakunnalta

Tanulantie 21, Kotka
Puh. (05) 22 00 220

Textari-Helppi
jeesaa kun on tarvis

16 183

TEKSTILLE kun painaa

- nimissuhteet
- seurustelu/ yksinäisyys
- suru, masennus tai mikä tahansa maan ja taivaan väliltä

Saat vastauksen 48 tunnin aikana

LEHTISENSAAREN KESÄKOTI

Lehtisensaari on kaunis luonnontilassa oleva kesäkohde saarella. Matka Hevossaaren rannasta taittuu kesäisännän venekyydillä. Kesäkodissa voi majoittua kotoisesti 4 hengen mökeissä ja nauttia valmiista, emäntien valmistamasta ruoasta omissa ruokalassa. Koivulan salissa voi järjestää yhteisiä koulutus- ja luentotilaisuuksia tai vaikka vain pelailla ja askarrella.

Alueella on rantasauna ja takkatupa, mukava nuotiopaikka, hiekkapohjainen uimaranta sekä omia kanootteja.

Touko-heinäkuun ajan käytössä olevassa kesäkodissa löytyy vielä vapaita aikoja, myös muutamia viikonloppuja.

Kysy lisää: Kotka-Kymin seurakuntayhtymä /Tarja Pakkanen
p. (05) 225 9021 tai tarja.pakkanen@evl.fi

Tiedustelee, myös koululaisten retkipäiviä toukokuun loppupuolelle!

6007 6007 6007
2009 2009 2009

KOTKAN KANSAINVÄLINEN URKUKILPAILU
2009 2009 2009

KOTKAN KANSAINVÄLINEN URKUKILPAILU KOTKAN KIRKOSSA
18.-24.4.2009

Lipunmyynti Kotkan matkailutoimisto
Keskuskatu 6, 48100 Kotka
puh. 05 234 4424

Lippupalvelu
www.lippupalvelu.fi
Lippupalvelun lippukaupat.
Puhelinpalvelu 0600 10 800
(1,83 €/min+pvm) tai 060 0 10 020
(5,99 €/puhelu+pvm)

Kilpailun järjestäjät
KOTKAN seurakunta KOTKA MEDIAKAUPUNKI SIBELIUS-AKATEMIA SIBELIUS-ACADEMY

Kilpailun tukijat
Helsingin Sanomain Säätiö
Suomen Kulttuurirahaston Kymenlaakson rahasto
Valtion säveltaidetoimikunta
Kaakkois-Suomen taidetoimikunta

Yhteistyössä
Kymen Sanomat OSUUSPANKKI YMPYRÄ

www.organcompetition.kotka.fi

Kilpailijat:
Ryan Enright (Kanada), Matthias Havinga (Hollanti), Andrea Kobi (Sveitsi), Ilpo Laspas (Suomi), Ghislain Leroy (Ranska), Davide Mariano (Italia), Gabriele Marinoni (Italia), Christopher T. Petit (Yhdysvallat), Elena Rikkonen-Rolland (Venäjä/Ranska), Eun-Young Seo (Etelä-Korea), Marina Väisä (Venäjä), Katri Vesanen (Suomi)

Lauantai 18.4.
klo 12.00-15.30 Alkukilpailu kilpailijat 1-3
klo 17.00-20.30 Alkukilpailu kilpailijat 4-6
vapaa pääsy

Lauantain tilaisuuksien vapaan sisäänkäynnin tarjoavat Kotkan Seudun Osuuspankki, Kymen Sanomat ja Ympyrä Osuuskauppa

Sunnuntai 19.4.
klo 13.00-16.30 Alkukilpailu kilpailijat 7-9
klo 19.00 Urkukonsertti David Sanger
klo 20.15 Urkukonsertti Jacques van Oortmerssen
10/6 €

Maanantai 20.4.
klo 13.00-15.00 Kaksi urkumusiikkiaiheista luento Edoardo Bellotti
Paolo Crivellaro
vapaa pääsy
HUOM! Luennot Kotkan seurakuntakeskuksessa, Mariankatu 14
klo 16.00-19.30 Alkukilpailu kilpailijat 10-12
5/3 €

Tiistai 21.4.
klo 13.00-15.00 Kaksi urkumusiikkiaiheista luento David Sanger
Jacques van Oortmerssen
vapaa pääsy
HUOM! Luennot Kotkan seurakuntakeskuksessa, Mariankatu 14
klo 19.00 Urkukonsertti Edoardo Bellotti
klo 20.15 Urkukonsertti Paolo Crivellaro
10/6 €

Keskiviikko 22.4.
klo 17.00-21.00 Loppukilpailu kilpailija 1 klo 17.00
kilpailija 2 klo 18.30
kilpailija 3 klo 20.00
10/6 €

Torstai 23.4.
klo 16.00-20.00 Loppukilpailu kilpailija 4 klo 16.00
kilpailija 5 klo 17.30
kilpailija 6 klo 19.00
10/6 €

Perjantai 24.4.
klo 19.00 Kilpailun päätöskonsertti ja palkintojen jako
14/8 €

Kouvolan Kansanlähetytpäivät kutsuvat risteysasemalle ja Metallimessuun

Valtakunnalliset Kansanlähetytpäivät järjestetään ensi kesänä Kouvolaan 3.-5. heinäkuuta. Päätapahtumapaikkana on Kouvolan jäähalli.

Kesätapahtuman teema on Risteysasemalla.

— Teema sopii hyvin juuri Kouvolaan, joka on rautateiden risteysasema. Toivomme, että Kansanlähetytpäivät voisivat monen ihmisen kohdalla antaa vaihtoehtoja, joista valita uusi ja hyvä suunta elämään, kertoa päivien johtaja Teija Patjas. Viikonlopun aikana paneudutaan hengelliseen elämään, ihmissuhteisiin ja maailmanlähetykseen liittyviin kysymyksiin. Raamatunopetusten ja lähetytyön kuulumisten lisäksi ohjelmassa on monipuolista musiikkia.

Kansainvälisen tuulahduksen ohjelmaan tuo tapahtuman ulkomainen vieras, Länsi-Japanin evankelis-luterilaisen kirkon presidentti Hirofumi Tsukuda puolisoineen.

Ensimmäistä kertaa Kansanlähetytpäivien ohjelmassa toteutetaan Metallimessu 3. heinäkuuta klo 23. Metallimessu on metallimusiikin säestyksellä pidettävä, virsiin painottuva luterilainen messu, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa Helsingissä vuonna 2006. Metallimessu tarjoaa uudenlaisen tavan kokea jumalanpalvelus.

KANSANLÄHETYSPÄIVÄT
3.-5.7.2009
KOUVOLA

KATSO OHJELMA JA LISÄTIETOA:

www.kansanlahetyspaivat.fi

Kansanlähetytpäiviä edeltää Kouvolan seurakuntayhtymän ja Kansanlähetyksen järjestämä Rukous- ja yhteyskonferenssi Kouvolan Keskuskirkossa 2.-3. heinäkuuta. Kansanlähetytpäivät järjestävät Kansanlähetyksen, Kouvolan seurakunta, Kouvolan seurakuntayhtymä sekä Kouvolan kaupunki.

Tapahtumasivu: www.kansanlahetyspaivat.fi
Kouvolan seurakuntayhtymä: www.kouvolanseurakunnat.fi
Metallimessu: www.metallimessu.com

Kansanlähetyksen järjestämä Rukous- ja yhteyskonferenssi Kouvolan Keskuskirkossa 2.-3. heinäkuuta. Kansanlähetytpäivät järjestävät Kansanlähetyksen, Kouvolan seurakunta, Kouvolan seurakuntayhtymä sekä Kouvolan kaupunki.

Tapahtumasivu: www.kansanlahetyspaivat.fi
Kouvolan seurakuntayhtymä: www.kouvolanseurakunnat.fi
Metallimessu: www.metallimessu.com

Pirkko Rautaniemi ja Jari Savinainen edistävät opiskelijoiden hyvinvointia ja iloa

Iloa ja hyvinvointia opiskeluun

Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa opiskelee 4 500 nuorta ja aikuista. Jotta opiskelijat voisivat entistä paremmin, KyAMK perusti hyvinvointityöryhmän, johon kuuluu myös Kotka-Kymin seurakuntayhtymän oppilaitospastori.

K yAMK:n vararehtori Pirkko Rautaniemi johtaa opinahjon pedagogista toimintaa eli vastaa siitä, että opiskelijan on hyvä opiskella. Se tarkoittaa käytännössä opetussuunnitelmatyötä sekä ohjaus- ja neuvontatoiminnan kehittämistä.

Jari Savinainen toimii Kotka-Kymin seurakuntayhtymän oppilaitospastorin viransijaisena. Hän on opiskelijoiden ja henkilökunnan käytettävissä kaikissa asioissa maan ja taivaan väliltä. Oppilaitospastori päivystää eri toimipisteissä, suorittaa kirkollisia toimituksia, pitää yksityisrippikouluja ja järjestää kirkollisia tilaisuuksia. Sielunhoitotyö, oppituntien pito sekä Raamattupiirin vetäminen kuuluvat hänen työhönsä. Oppilaitospastori toimii myös Etelä-Kymenlaakson ammattiopiston eli Ekamin Kotkan toimipisteissä.

Nykyopiskelijan muotokuva

Rautaniemen mukaan nykyopiskelijat ovat luovia, innostuneita ja

lahjakkaita. Haasteita opiskeluun tuovat yksityiselämän asiat, jotka voivat vaikeuttaa opintoja. Jos opiskelija on esimerkiksi perheen huoltaja, hänen on usein oltava samanaikaisesti työssä. Osalla on terveysongelmia tai oppimisvaikeuksia. Oman alan löytymiseen menee aikaa, ja opiskelijat vaihtavat opinto-ohjelmia.

Savinainen on huomannut, että opiskelijat puurtavat hiljaa. Rauhallisen pinnan alla on paljon asioita, joista hän toivoisi opiskelijoiden rohkeasti tulevan juttelemaan.

Nopea valmistumisaikataulu sopii toisille, mutta on niitäkin, jotka putoavat kelkasta. "Vaikeuksia tulee helposti, jos opiskelija ei mene ajoissa juttelemaan ja sopimaan opinnoista esimerkiksi opinto-ohjaajan kanssa", Savinainen pohtii.

"Opiskelun aloitus ja opiskelurytmiin pääsy on ensimmäinen haaste", Rautaniemi toteaa. Toinen on opinnäytetyön teko, joka vaatii itsenäistä kurinalaisuutta. Valmistuminen voi viivästyä, jos opintojen loppuvaiheessa ol-

"Nyt tarvitaan uskoa tulevaisuuteen.

Näin paastonaikana muistutan Vapahtajan sanoista, että ihminen ei elä pelkästään leivästä."

laan jo kiinni työssä eikä ennätetä opiskella. Talouden taantuma näkyy aikuisopiskelun ja muutokoulutuskysynnän lisääntymisenä.

Savinainen mukaan talouden uhkaava ilmapiiri luo epävarmuutta niin opiskelijoille kuin henkilökunnalle. Hän valaa ihmisiin toivoa: "Nyt tarvitaan uskoa tulevaisuuteen. Näin paastonaikana muistutan Vapahtajan sanoista, että ihminen ei elä pelkästään leivästä vaan tarvitsee myös Jumalan sanaa ja sen kuulemisen kautta tulevaa uskoa ja luottamusta elämäänsä."

Oppilaitostyö haastaa ja palkitsee

Jari Savinainen kertoo, että oppilaitostyö on nuori työala. Kotkassa oppilaitospastorin virka on ollut olemassa vasta muutaman vuoden, joten työ hakee vielä uomiaan. Oppilaitostyössä kirkko kuitenkin kohtaa nuoret aikuiset, joita ei ehkä muuten tavoitettaisi. Palkitsevinta oppilaitostyössä on, kun opiskelijat tai henkilökunta ottavat yhteyttä ja haluavat keskustella: "Tuntuu hyvältä, että voi kuunnella ja auttaa."

Pirkko Rautaniemen mielestä opetuksessa ja ohjauksessa haasteellisinta on tuottaa opiskelijalle onnistumisen kokemus ja auttaa hyvän ammatti-identiteetin kehittymisessä. Myönteistä palautetta ei voi koskaan antaa liikaa.

Rautaniemi iloitsee, että opiskelijat olivat antaneet opetusministeriön mittauksissa hyvää palautetta KyAMK:n ohjaus- ja neuvontapalveluista. "Palkitsevaa on myös huomata, että henkilökunta

ja opiskelijat yhdessä haluavat kehittää korkeakouluamme paremmaksi. Yhtenä esimerkkinä on hyvinvointityöryhmä, jossa paneudumme opiskelijoiden sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen."

Hyvinvointityöryhmä idullaan

Rautaniemen mukaan hyvinvointityöryhmä syntyi erityisesti opinto-ohjaajien havainnoista, että opiskelijoiden hyvinvointi vaikuttaa opiskelujen etenemiseen. Lisäksi havaittiin, että opiskelijoiden hyvinvointi on monitahoinen asia ja sen edistämiseen tarvitaan useita näkökulmia. Savinainen toteaa myös, että viime vuosien koulusurmat ja -uhkaukset ovat nostaneet turvallisuuskysymyksen esiin. Turvallisuus on osa hyvinvointia.

Moniammatilliseen hyvinvointityöryhmään kuuluu opiskelijoita, opinto-ohjaajia, oppilaitospsykologi, terveydenhoitajia, oppilaitospastorit, opettajia sekä vararehtori.

KyAMK:n arvot ovat luottamus, yhteistyökyky ja muutoskyky. Hyvinvointityöryhmä on sitoutunut näihin arvoihin. Ryhmän tavoitteena on opiskelijan kunnioittaminen ja opiskelijasta välittäminen sekä käytännön turvatoimenpiteet opiskelussa. Ryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa, ja sen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Kotkan ja Kouvolan ev.-lut.seurakunnat sekä sosiaali- ja terveydenhuolto.

Yhteisöllisyydellä iloon

Opiskelijoiden hyvinvointia on toki tuettu ennenkin, ja toimivia

"Tuntuu hyvältä, että voi kuunnella ja auttaa."

käytänteitä jatketaan. Niitä ovat tehokas opintojen ohjaus, oppilaitospastoreiden ja opiskelijapsykologin palvelut, liikuntamahdollisuudet ja opiskelijakunta Klaanin toiminta. Toimivat tilat ja välineet, opintotoimisto, kirjasto ja atk-palvelu ovat kullannarvoisia tukipalveluja. Hyvä ruoka on monelle päivän kohokohta.

Yhteisöllisyys luo hyvinvointia. Kun henkilökunta innostuu ja voi hyvin työssä, myös opiskelijoilla on hyvä olla. Opiskelija saa kutsukirjeen opiskeluun ja taloon tullessaan hyvän vastaanoton, mikä sitouttaa opintoihin. Ryhmyttäminen sekä yhteiset keskustelutilaisuudet ja juhlat palvelevat opintopolun varrella, esim. seurakuntien järjestämät Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet oppilaitoksissa ja Tuomasmessut.

Rautaniemen ja Savinainen mukaan jokainen voi yrittää vaikuttaa siihen, että mahdollisimman moni kokisi kuuluvansa porokkaan eikä jäisi ulkopuoliseksi. He kiteyttävät: "Kun opiskelijoiden antama palaute noteerataan ja muutamme asiat yhdessä parempaan suuntaan, voimme myös yhdessä iloita onnistumisista."

Teksti Arja Hämäläinen

Kuva Oona Sahlberg

Jos toivoa paremmasta tulevaisuudesta ei ole, tälläkään päivällä ei ole merkitystä.

Tärkeintä on toivo

Aids oli tappanut ugandalaisen Samuelin, 14, äidin ja isän. Pian olisi isoäidin vuoro kuolla aidsiin.

Samuelia huolestutti erityisesti se, miten pikkusiskot Rachel, 11, ja Fiona, 9, tulisivat selviytymään ilman isoäitiä. Samuelille jäisi iso vastuu, ja hänen olisi lopetettava koulunkäyntinsä huolehtiakseen pienemmistään.

Isoäiti kuoli, hän makasi lattialla ohuen peiton alla ja hänelle laulettiin. Hautajaisissa oli mukana perheen tuttu tukihenkilö Margaret, joka otti lapset huomaansa. Margaret oli muiden tukihenkilöiden tapaan Luterilaisen Maailmanliiton kouluttama.

Samuel huomasi, että he voivat turvautua Margaretiin. Toivo alkoi itää mielessä: ehkä me selviämme.

* * * *

Ugandan kukkulalla pensaikossa asui kaksi lasta, tyttö ja poika, aids-orpoja hekin. He olivat pelokkaita lapsia eikä heillä ollut kuin toisensa.

Kukkulan alapuolella asuvan perheen tukihenkilö Udayah kiinnitti lapsiin huomiota. Naapurin perhe oli vastikään saanut Luterilaiselta Maailmanliitolta talon, vesitankin ja huussin.

Perheessä oli aidsia sairastava äiti ja viisi lasta. Äiti sanoi, että koska heillä oli nyt oma talo, he voisivat ottaa kukkulan lapset luokseen asumaan.

Lasten mielissä virisi toivo.

* * * *

Bangladeshin köyhimmät ihmiset asuvat valtavan Brahmaputra-joen särkillä. Myrskyt, tuulet ja ennen kaikkea tulvat merkitsevät heille tuhoa ja kuolemaa.

Avustusjärjestö RDRS (Rangpur Dinajpur Rural Service) on Kirkon Ulkomaanavun tuella organisoitunut toimintamallin, joka auttaa tulvan tullen. Särkän asukkaat on jaettu ryhmiin, joista yksi vastaa tulvan tullen ihmisten pelastamisesta, toinen lääkkeistä, kolmas ruuasta, neljäs puhtaasta vedestä ja viides tiedottamisesta.

Nyt ihmiset tietävät, miten pitää toimia. He ovat saaneet hyviä neuvoja ihmisten ja omaisuuden suojaamisesta ja tuntevat hallitsevansa elämänsä paljon entistä enemmän.

Heillä on uutta toivoa.

* * * *

Haitilaisista ihmisistä suurin osa ei tiedä, mitä elämälleen tekisi. Maa on kaaoksen vallassa ja suurelta osalta ihmisiä puuttuu henkilöisystodistus.

Kun henkilöisyyttä ei voi todistaa, ihmistä ei ole eikä olematon voi saada koulutusta, työtä, passia, ei voi mennä naimisiin ja terveydenhoitokin on miten kuten.

Ihmiset vain ovat ja yrittävät selviytyä päivästä toiseen. Heidän auttamisekseen pitäisi saada aikaan suuria poliittisia päätöksiä.

He eivät enää oikein jaksa uskoa, että mikään muuttuisi. Monen silmistä näkyi, että toivo oli mennyt ja tilalle oli tullut alistuminen ja turtumus.

Se oli pettymystä, joka helposti räjähtää vihaksi ja väkivalloksi.

Haitissa ymmärsin, että tärkeintä ihmiselle on toivo.

Teksti ja kuva Ulla-Maija von Hertzen

Pääsiäisajan tilaisuudet 2009

Kotkan, Kymin ja Langinkosken seurakunnissa

Kotkan seurakunnassa

Palmusunnuntai 5.4.

- klo 10 Palmusunnuntain messu Kotkan kirkossa, Maarit Alhosaari-Joenperä, Jukka Hänninen, Irina Lampén.

Maanantai 6.4.

- klo 18 Ahtikirkko Kotkan kirkossa, Maarit Alhosaari-Joenperä, Jenny Joas.

Tiistai 7.4.

- klo 11.30 Pieni pääsiäisvaellus lapsille Kotkan kirkossa. Ryhmä koontuu kirkon sankarihautausmaan puoleiseen pätyyn.
- klo 17 ja 17.20 Pääsiäisvaellus nuorille ja aikuisille Kotkan kirkossa. Ryhmät lähtevät kirkon sankarihautausmaan päädystä.
- klo 18 Ahtikirkko Kotkan kirkossa, Kirsi Hämäläinen, Jenny Joas.

Keskiviikko 8.4.

- klo 11.30 Pieni pääsiäisvaellus lapsille Kotkan kirkossa. Ryhmä koontuu kirkon sankarihautausmaan puoleiseen pätyyn.
- klo 17 ja 17.20 Pääsiäisvaellus nuorille ja aikuisille Kotkan kirkossa. Ryhmät lähtevät kirkon sankarihautausmaan päädystä.
- klo 18 Ahtikirkko Kotkan kirkossa, Karoliina Nikula, Irina Lampén.

Torstai 9.4.

- klo 18 Kiirastorstain messu Kotkan kirkossa, Hannu Marttila, Karoliina Nikula, Irina Lampén.

Pitkäperjantai 10.4.

- klo 18 Pitkäperjantain kantaattijumalanpalvelus Kotkan kirkossa. Jumalanpalveluksessa esitetään Dietrich Buxtehuden Membra Jesu Nostri -kantaattisarjasta VI kantaatti Ad cor / Vulnerasti cor meum (Olet haavoittanut sydämeni). Solisteina Anna-Maria Pitkänen, Outi-Maria Leino-Mäkiharju, Jussi Pöllänen, jousiyhtye. Pappina Jukka Hänninen ja kanttorina Irina Lampén. (Huom! Pitkäperjantaina ei jumalanpalvelusta aamulla klo 10.)
- klo 21 Via Crucis – Ristin tie -tahtuma Kotkan kirkossa.

Sunnuntai 12.4.

- klo 10 Pääsiäisaamun messu Kotkan kirkossa, Kirsi Hämäläinen, Jukka Hänninen, Jenny Joas.

Maanantai 13.4.

- klo 10 II Pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus Kotkan kirkossa, Kirsi Hämäläinen, Jenny Joas.
- klo 18 Yhteiskristillinen Tuomas-messu Kotkan seurakuntakeskuksessa.

Kymin seurakunnassa

- La 4.4. klo 10–13 Lasten pääsiäisvaellus Boksilla, Karhulantie 31. Vaellukset 30 min. välein. Lapsikuoro Silmut. Pihalla on tavattavissa Hembölen eläimiä, kahvio.

- 5.–10.4. klo 11–19 Hiljaisuuden talo Kymin kirkonmäellä (Helilän seurakuntatalo) avoinna päivittäin palmusunnuntaista 5.4. pitkäperjantain 10.4. klo 11–19. Viikolla hartaus klo 12. Tule levähtämään hetkeksi tai vaikka koko päiväksi Kymin kirkonmäelle.

Palmusunnuntai 5.4.

- klo 10 Palmusunnuntain messu Kymin kirkossa, Varpu Sintonen, Liisa Hopeavuori, Sinikka Vesala, Leena-Kaisa Kivioja, laulu.

Maanantai 6.4.

- klo 18 Kirkkoilta Kymin kirkossa, Varpu Sintonen, Sinikka Vesala.

Tiistai 7.4.

- klo 18 Nuorten messu Kymin kirkossa, Marjo Kiljunen, Jarmo Kaijansinkko.

Keskiviikko 8.4.

- klo 18 Kirkkoilta Kymin kirkossa, Johanna Tanska.

Torstai 9.4.

- klo 10 Messu Sunilan seurakuntatalossa näkö-, kuulo- ja liikuntavammaisille.
- klo 19 Kiirastorstain ehtoollinen Kymin kirkossa, Juha Tanska, Liisa Hopeavuori, Mikko Hauhia, Jarmo Kaijansinkko, Kvartetti.

Pitkäperjantai 10.4.

- klo 10 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus Kymin kirkossa, Liisa Hopeavuori, Varpu Sintonen, Jarmo Kaijansinkko, Kirkkokuoro.
- Pitkäperjantain vaellus. Lähtö Kotkan kirkon pääportailta klo 11. Vaellus hiljaisuuden taloon ja Kymin kirkkoon, jossa klo 15 Jeesuksen kuolinhetken hartaus, Juha Tanska, Mikko Hauhia.

Lauantai 11.4.

- klo 23 Pääsiäisyön messu Kymin kirkossa, Nina Eskoli, Johanna Tanska, Kvartetti.

Sunnuntai 12.4.

- klo 8 Pääsiäispäivän messu Sunilan seurakuntatalossa, Sini Mikkola.
- klo 10 Pääsiäispäivän messu Kymin kirkossa, Sini Mikkola, Marjo Kiljunen, Jarmo Kaijansinkko, Kirkkokuoro.

Maanantai 13.4.

- klo 10 II pääsiäispäivän perhemesu Kymin kirkossa, Johanna Tanska, Sinikka Vesala.

Langinkosken seurakunnassa

Palmusunnuntai 5.4.

- klo 10 Palmusunnuntain messu Langinkosken kirkossa, Kaarlo Pöllänen, Jukka Lopperi, Tarja Silvennoinen, eläikeikäisten lauluryhmä.

Maanantai 6.4.

- klo 9.30 ja 10.30 Lasten pääsiäishartaudet Aittakorven seurakuntatalossa.
- klo 18 Hiljaisen viikon ilta Langinkosken kirkossa, Jukka Lopperi, tekstinlukijana näyttelijä Salme Karppinen, Tarja Silvennoinen, Johanna Laitinen, viulu.

Tiistai 7.4.

- klo 9.00 Lasten pääsiäishartaus Langinkosken kirkossa.
- klo 10.30 Lasten pääsiäishartaus Ruonalan kirkossa.
- klo 18 Hiljaisen viikon ilta Langinkosken kirkossa, Riitta Huovila, tekstinlukijana Salme Karppinen, Eini Perälä.

Keskiviikko 8.4.

- klo 18 Hiljaisen viikon ilta Langinkosken kirkossa, Kaarlo Pöllänen, tekstinlukijana Salme Karppinen, Tarja Silvennoinen.

Torstai 9.4.

- klo 9.30 ja 10.30 Lasten pääsiäishartaudet Mussalon Saaripirtillä.

- klo 18 Kiirastorstain ehtoolliskirkko Langinkosken kirkossa, Anne Läheniemi, Jukka Lopperi, Tarja Silvennoinen, tekstinlukijana Salme Karppinen.
- To 9.4. klo 19 Kiirastorstain ehtoolliskirkko Ruonalan kirkossa, Tero Hietanen, Kaarlo Pöllänen, Eini Perälä.

Pitkäperjantai 10.4.

- klo 10 Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus Langinkosken kirkossa, Jukka Lopperi, Tero Hietanen, tekstinlukijana Salme Karppinen, Eini Perälä.

Sunnuntai 12.4.

- klo 10 Pääsiäispäivän messu Langinkosken kirkossa, Riitta Huovila, Anne Läheniemi, Eini Perälä, tekstinlukijana Salme Karppinen.

Maanantai 13.4.

- klo 10 II pääsiäispäivän messu Langinkosken kirkossa, Tero Hietanen, Riitta Huovila, Tarja Silvennoinen, tekstinlukijana Salme Karppinen.

Via Crucis Riemuvoitto

Kotkan kirkossa pitkäperjantaina

Via Crucis Riemuvoitto on pääsiäistapahtuma, jossa musiikki, näyttelijät ja visuaaliset efektit kuljettavat raamatullisia tapahtumia eteenpäin.

Aikaisemmista vuosista poiketen Via Crucis toteutuu pitkäperjantaina 10. 4. klo 21 Kotkan kirkossa, jonne esitys päätettiin siirtää yllättävien sähkönsiirto-ongelmien vuoksi.

Uuteen käsikirjoitukseen ja uudelle musiikille perustuva teos on ensiesitys, jossa moniääninen musiikki, rytmikka ja vanhaan varjoteatteriperinteeseen pohjautava kuvallinen ilmaisu vuorottelevat. Tuotantoryhmän näkemyksen mukaan tapahtuma on tänä vuonna parasta toteuttaa kirkossa, turvassa vaihtuvien ja arvaamattomien kevät säiden armoilta.

Näytökseen liittyvä saattokulkue toteutetaan välittömästi tapahtuman jälkeen. Osallistujat voivat liittyä esiintyjien johtamaan kulkueseen, jossa viedään kynttilätuli Golgatalle.

Uuden Via Cruciksen luominen on kestänyt toista vuotta. Uutta sävellystä, rooleja ja rytmikkaa on hiottu yhteen loppumetreille asti. Musiikin on säveltänyt **Marko Puro**. Kuoro-osuudet laulaa Seksti-kuoro. Seurakuntien kantoreiden ja harrastajanäyttelijöiden lisäksi tapahtumaa on toteuttamassa myös muutama teatteriammattilainen. Pietaria esittää **Arto Myllärinen**, joka oli mukana saattamassa vireille uutta käsikirjoitusta viime keväänä.

Via Crucis rumpuryhmässä ovat mukana muiden muassa sudanilaiset **Bakri Adam** ja **Joseph Bol**.

Viimeisessä harjoitusviikollon lopussa esityksen ohjaustyöryhmään liittyy Teatteri Jurkasta tunnettu **Ville Sandqvist**. Varsinainen käsikirjoitus on **Petri Pietiläisen** käsialaa. Rytmikasta ja

Via Crucis Riemuvoitto

Toteutus 2009

Käsikirjoitus: Petri Pietiläinen

Musiikki: Marko Puro, rummut ja rytmikka Harri Setälä

Tuottaja: Harri Setälä

Kuoro-osuudet: Seksti-kuoro; valmennus Tarja Silvennoinen, johto Marko Puro

Puvustus: Reijo Paukku

Ohjaus ja taiteellinen toteutus: Harri Setälä ja ohjaustyöryhmä

Jeesus Nasaretilainen: Jari Lippo

Johannes, kertoja: Raimo Kaistale

Juudas: Jari Laitinen

Maria Magdalena: Niina Rahola

Simon Kyreneläinen: avustaja

Ylipapit: Seppo Karjalainen, Kai Holmberg, Matti Kuusalo

Pietari: Arto Myllärinen

Pontius Pilatus: Erkki Lindberg

Sotilaat: Jari Savinainen, Jarmo Kaijansinkko

Rumpuryhmä: Bakri Adam, Joseph Bol, Nina Malinen, Irma Kiltti, Pirkko Talsi

Muusikkoavustajat, tehosteet: Juho Roslakka, Riku Virtanen, Terhi Oksanen

Puhekuoro ja avustajat: Irma Kiltti, Pirkko Talsi ja vapaaehtoiset avustajat

Valosuunnittelu ja äänityö: AK Sound, Jari Vähämäki

Tuotantoavustaja, kuvasuunnittelu: Jonne Syrjänen

Tuottajajärjestäjä: Kotka-Kymin seurakuntayhtymä

Liikenteenohjaus: Autoliitto Kotka

Graafinen asu ja www -sivujen hallinta: Simo Pitkänen ja Erko Vuorensola

Via Crucis 2009 -työryhmä: Heikki Harvola, Jenny Joas, Jarmo Kaijansinkko, Tarja Silvennoinen, Petri Pietiläinen, Marko Puro ja Harri Setälä

Ohjaustyöryhmä: Ville Sandqvist, Arto Myllärinen

sovituksista vastaa **Harri Setälä**, joka on myös tapahtuman tuottaja. Tapahtuman tuottajajärjestäjä on Kotka-Kymin seurakuntayhtymä.

Uuden musiikin takia tapahtu-

ma toteutetaan sisätiloissa. Raamatun tuttu pääsiäistarina toteutetaan Kotkan kirkossa kello 21.00.

Voit kirjoittaa ajatuksiasi tapahtumasta vieraskirjaan osoitteessa

www.riemuvoitto.fi

Työryhmä on suunnitellut, että tulevina vuosina, näytelmän ulkoharjoitukseen ja esillepanoon panostetaan tarpeellinen resurssi, jotta perinteinen ristisaattokulkue

ja koko uusi esitys voidaan toteuttaa entisen mallin mukaisesti.

Tervetuloa eläytymään pääsiäisen tapahtumiin ja Jeesuksen viimeisten aikojen tunnelmiin öisessä Kotkan kirkossa.

Ympäristöselvitys kartoittaa seurakunnan kulutustottumukset

Seurakuntayhtymän ympäristövaikutusten katselmus pyörähti käyntiin, tavoitteena kirkon ympäristödiplomi.

Kotkan seurakuntayhtymä on käynnistänyt toimet ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa päätöstä hankkia kirkon ympäristödiplomi, ja jotta sertifikaatti myönnettään, seurakunnan eri alojen ympäristövaikutukset läpikäydään perusteellisesti, ja tarvittaessa aiempia toimintatapoja muutetaan energiaa ja ympäristöä säästävään suuntaan. Seurakunnan

pyrkimykset tukevat EkoKotka-hanketta.

Ympäristödiplomi on kirkon oma ympäristöjärjestelmä, jonka kirkkohallitus myöntää, ja joka on sovellettu kansainvälisistä ympäristöjärjestelmistä ISO 14 001 ja EMAS vastaamaan paremmin seurakuntien olosuhteita. Painotus on erityisesti ilmastomuutosta hillitsevissä toimissa, kuten energiankulutuksen vähentämisessä sekä ympäristökasvatuksessa. Positiiviset vaikutukset eivät rajoitu pelkästään ympäristön hyvinvointiin, vaan mate-

riaalin ja energian tehokkaampi käyttö sekä jätteen määrän vähentäminen näkyy myös taloudellisena säästönä. Ympäristönäkökulman huomiointi luo myös mahdollisuuden varautua ennalta tuleviin lakimuutoksiin, esimerkkinä lähitulevaisuuden rajoitukset hehkulamppujen saatavuudessa.

Kirkon ympäristödiplomi on ollut käytössä vuodesta 2001, tähän mennessä

sen on saanut jo lähes sata seurakuntaa ympäri Suomea.

Ympäristödiplomin myöntäminen edellyttää nelivaiheisen prosessin läpikäyntiä. Aluksi jokainen seurakuntatyön osa-alue kartoitetaan katselmuksessa. Selvityksessä kiinnitetään huomiota muun muassa energiankulutustapoihin sekä materiaalin hankintaan ja kierrätykseen. Henkilökunnan kuu-

leminen on tässä yksi keskeisistä menetelmistä. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun opiskelija **Nanni Kokko** suorittaa katselmuksen Kotkan seurakuntayhtymän puolesta osana päättöytään.

Selvityksen pohjalta laaditaan ympäristöohjelma, jonka mukaan toteutetaan tarvittavat muutokset vähintään diplomin edellyttämien minimikriteerien täyttämiseksi. Lopuksi tuomiokapitulin valtuuttama henkilö arvioi toimet ja kirkkohallitus myöntää seurakunnalle ympäristödiplomin.

Pääsiäisen ruokaperinnettä PAASTOSTA HERKUTTELUUN

Vaikka pääsiäinen on kristikunnan vanhin juhla, sen vietto on meillä huomattavasti vaatimattomampaa kuin joulun. Tämä pätee myös pääsiäisajan ruokaperinteesseen. Siihen liittyvä uskonnollinen vertauskuvallisuus on ajan mittaan unohtunut Pääsiäistä edeltävä paasto on jäänyt lähes kokonaan pois.

Pääsiäistä edeltäneen paaston pituus on vaihdellut. Aluksi paastottiin vain pääsiäislauantai ja sitten myös pitkäperjantai. Jerusalemissa alettiin viettää 300-luvulla hiljaista viikkoa paastoten. Pitkä, 40 arkipäivän mittainen paasto vakiintui kristikunnassa 500-luvulla. Esikuvana oli Uudessa testamentissa mainittu Jeesuksen erämaapaasto.

Paaston aikana syötiin kalaa, vihanneksia ja leipää. Uskonpuhdistus ei hylännyt paastoa, vaikka Luther korostikin sen vapaaehtoisuutta. Käytännössä paastaminen kuitenkin väheni, kunnes se loppui kokonaan.

Suomessa pitkäperjantai oli entisaikaan kirkkolain määräämä ankara paastopäivä. Tulta ei saanut sytyttää, ja iltapuolella syötiin kapakalaa, puuroa tai vanhoja ruokia. Varsinainen pitkäperjantain ruoka oli mämmi, jota laitettiin ruisleivän päälle. Uskonpuhdistuksen jälkeen syötiin

mielummin vaikka lihakeittoa, jotta olisi rikottu ”pahan miehen paastopäivä”. Se oli kansanomaisen vastalause katoliselle paastolle.

Pääsiäislampaan pitkä historia

Juutalaiset viettävät kevästä pesah-juhlaa muistona siitä, kuinka he vapautuivat Egyptin orjuudesta noin 1200-luvulla eKr. Juhla-aterian lammasta muistuttaa, miten Egyptissä kuoleman enkeli ohitti juutalaisten talot, joiden ovenpieliin oli sivelty lampaan verta. Happamaton leipä kertoo kiireisestä paosta, ja katkerat yrtit symboloivat puhtautta.

Kristityt jatkoivat lampaan syömisen perinnettä, mutta korostivat sitä, että Kristus on uhrikaritsa, joka on kuollut meidän syntiemme vuoksi. Lammasta käytettiin pääsiäisruokana Etelä- ja Keski-Euroopassa jo 600-luvulla. Meillä Suomessa lampaat teurasettiin syksyisin, joten lampaanlihaa ei ollut pääsiäisenä saatavilla.

Joissakin maissa pääsiäisenä syödään porsasta, koska sitä on vanhastaan pidetty onnea tuot-

Rahkapiirakka on tullut meille Karjalasta.

tavana eläimenä. Yhdysvaltojen perinneruoka on porsaanpais-ti ja rusinakastike. Venäjälläkin herkutellaan pääsiäisporsaalla, lampaan korvasi ennen vanhaan voista muotoiltu karitsa.

Keväiset kananmunat

Kananmunat ovat olleet Euroopassa ikivanhaa kevätruokaa. Muinaiset germaanit viettivät keväthuhlia, joissa he uhrasivat muna ja jäniksiä edistääkseen kasvua. Kristinuskossa muna symboloi ikuista elämää jo varhaiskristittyjen aikana, joten kristinuskon leivissä pääsiäismunat saivat uuden merkityksen.

Munan kuoren katsottiin kuvaavan Vanhaa testamenttia, joka kätkee sisälleen Uuden testamentin. Sanottiin myös, että muna on päältä kova kuin hautakivi, mutta sisältää uuden elämän. Munia alettiin värjätä punaiseksi, jota pidettiin ylösnousemuksen värinä.

Suomeen siipikarja tuli vasta 1800-luvulla, joten pääsiäismunien perinne on meillä aika uutta. Kananhoito alkoi Karjalassa, jossa omaksuttiin vaikutteita Venäjältä. Karjalassa pääsiäismunia napautettiin yhteen; sitä kutsuttiin Kannaksella litsaamiseksi ja Itä-Karjalassa tsilkkäämiseksi.

Kannaksella muna myös pyöritettiin kilpaa.

Makeaa mahan täydeltä

Koska paaston aikana ei syöty maitoa, kermaa, muna eikä soke-ria, käytettiin kertyneet ainekset pääsiäisherkkujen tekoon. Venäjällä valmistetaan pashaa, jota laitetaan koristeellisen pääsiäispullan eli kulitsan viipaleiden päälle. Kulitsan pyöreää pintaa ympäröi taikinasta tehty orjantappurakruunu, jonka keskellä ovat kirjaimet XB eli Kristus on noussut kuolleista.

Makea kakku, baba, kuuluu slaavilaisten maiden pääsiäispöytään. Perinteisiä leivonnaisia ovat Italiassa makea riisitorttu ja Englannissa pullat, joiden päällä on ristikoristelu Joissakin maissa

Lammaspaisti on vanhimpia pääsiäisruokia.

Kulitsa ja pasha ovat ve...

enäläisiä pääsiäisherkuja.

on tehty lampaan muotoisia leivonnaisia.

Suomen mämmi oli siis alkuaan paastoruoka. Paaston loppua mämmi unohtui, kunnes 1900-luvun alussa martat alkoivat opettaa uudelleen mämmintekoa. Sen valmistamiseen käytettiin pomeranssia ja muita mausteita ja sitä alettiin syödä jälkiruokana sokerin ja kerman kanssa. Suklaakin on aika uusi herkku. 1800-luvulla sitä tuotiin Venäjältä varakkaiden iloksi, kunnes Fazerin tehdas aloitti toimintansa ja mm. mignon-munien valmistamisen vuosisadan lopulla.

Suomessa puutteesta runsauteen

Vanhoina aikoina pääsiäisen ruokapätyä oli köyhä, sillä talvivaras-

tot oli syöty. Kalpeasta ihmisestä sanottiin, että ”posket on kuin pääsiäisen pyhät”. Kansan sanonnan mukaan kekrinä oli juhlaruokia kaikilla, jouluna joillakin mutta pääsiäisenä vain päätaloissa eli rikkailta. Syksyn teurastuksista varattiin pääsiäiseksi lehmän tai sian pää sylyksi.

Länsi-Suomessa pääsiäistä juhlistettiin kotitekoisilla juustoilla, munamaidolla, verimakkaroilla ja vehnäriekalla. Karjalaiseen pääsiäiseen kuuluivat tietysti erilaiset piirakat, karjalanpaisti sekä makea rahkapiirakka. Kananmunia värjättiin sipulinkuorilla ja kuivattujen vihtojen lehdillä.

Nykyinen pääsiäispöytäme on runsas. Vanhat sylyt ja kutunjuustot ovat poissa, tilalle ovat tulleet erilaiset liharuoat ku-

ten lammas sekä salaattit ja hedelmät. Mämmin suosio on vankka. Lasten pääsiäinen on suorastaan ylenpalttinen suklaamunineen.

Verrattuna ortodoksisen pääsiäiseen meidän tapamme ovat niukemmat. Nyt luterilaisuudessa on ruvettu elvyttämään paastoperinnettä korostamalla vaatimatonta elämää ja hiljentymistä. Pääsiäisriemuakin halutaan ilmaista entistä enemmän. Voimme nauttia myös pääsiäispöydän antimista iloisina ja kiitollisina.

**Teksti Marja Meura
Kuvat Ulla-Maija von Herten**

Tärkeimmät lähteet:

Kustaa Vilkuna, Vuotuinen ajantieto ja Pentti Lempiäinen, Pyhät ajat

Arkkipiispan pääsiäistervehdys

Pääsiäinen on arjen ihme

Tavallinen elämä riittää useimmille meistä. Arjen rutiinit. Aamukahvi, sanomalehti, uutiset. Päivän menojen suunnittelua.

Yhtäkkiä arjen mullistaakin järkyttävä uutinen. Työpaikalla annetaan ilmoitus irtisanomisesta. Yllättävä puhelinsoitto voi kertoa onnettomuudesta tai läheisen kuolemasta. Tieto omasta sairastumisesta muuttaa elämän aivan toiseksi.

Alkuun tulee järkytys. Tämä ei voi olla totta. Onko tapahtunut jokin virhe? Minun elämäni piti olla turvattua? Olen yrittänyt olla ihan hyvä työntekijä, puoliso, vanhempi. Miksi tämä sattui minulle?

Elämämme arjen perusta lepää työssä ja ihmissuhteissamme. Meille on tärkeää se, että joku tarvitsee meitä: työtoverit, lapset, vanhemmat, kumpuni, naapurit. Tavallinen elämä ja arki riittävät useimmille meistä.

Taantuman irtisanomiset ja lomautukset koskettavat yhä useampia suomalaisia. Paljon on myös vanhempia, sukulaisia ja ystäviä, jotka myötäelävät irtisanottujen tai epävarmuudessa elävien häntä. Silti toinen ihminen ei näe sitä kipua, mitä toinen yksinäisyydessään kantaa. Ei näe yövalvomis-ia, ei sanatonta pelkoa, epätoivoa, halua turruttaa tuska millä hyvänsä. Kun epätoivo valtaa mielen kuin vastustamaton syöpä, ja ote elämään lipeää.

Pääsiäisen sanoma on suuri kertomus toivosta. Aamulla naiset menivät haudalle. He olivat ahdistuneita. Kaikki oli menetetty. Heidän toivonsa paremmasta elämästä oli kuollut samalla, kun heidän Vapahtajansa oli pitkäperjantaina ristiinnaulittu.

Ahdistuksen keskellä heidän ainoa huolensa oli hyvin käytännöllinen. Miten saada kivi pois haudan sulusta?

Ahdistuksen keskellä käytännön asioista tulee entistä tärkeämpiä. Miten selviän iltaan asti? Kuka voi minua auttaa? Kuka poistaisi esteet, avaisi suljetut ovet? Kuka olisi kanssani tässä hädässä ja tuskassa?

Pääsiäiskertomuksessa naiset hämmästyivät, kun he näkivät jo kaukaa, että kivi olikin vieritetty pois. Oli joku, joka oli jo auttanut kaikkein vaikeimmassa käytännön asiassa.

Pysäyttävissä elämänmuutoksissa toivoa antaa tieto siitä, ettemme ole yksin. Ihmissuhteet ja perhesuhteet joutuvat taantumassa ja kriiseissä koetukselle. Niissä on kuitenkin voimavara.

Viime vuosikymmenen laman aikana ja heti sen jälkeen syntyi ensi hämmennyksen jälkeen harvinaista valmiutta toisten auttamiseen, solidaarisuutta heikompia kohtaan. Nähtiin, miten tärkeätä on miten kovan paikan tullen tarvitsee jokainen vierelleen toisen. Hädässä ystävä tunnetaan.

Ketään ei saa jättää yksin. Sukulaiset ja työtoverit voivat olla kantamassa kuormaa. Taloudelle emme voi paljonkaan, on kiinnitettävä huomiota asioihin, jotka tekevät meidät vahvoiksi. Kirkon työntekijät ja seurakunta tarjoavat henkistä ja aineellista apua ja sielunhoitoa kriiseissä.

Pääsiäisen sanoma toivosta on arjen ihme. Vapahtaja on ylösnoussut, kipujen mies ja sairauden tuttava. Hän huusi Jumalani, miksi minut hylkäsit. Pääsiäinen kuitenkin muutti kaiken. Kivi oli poissa. Kuoleman sijalle tuli elämä. Epätoivon pimeydestä tuleekin valo sekä arjen kipuun että tulevaisuuteen.

Jukka Paarma
arkkipiispa

Viestinnän ratkaisuja seurakunnille

"Olemme tehneet Diakin kanssa syvää yhteistyötä uuden seurakuntamme viestintäkulttuurin rakentamisessa. Yhteistyö jatkuu." - Esa Mierlahti, Uudenkaupungin seurakunnan kirkkoherra

SRK-VIESTINNÄN KOULUTUSTEEMOJA

Seurakunnan viestintäkulttuuri
Viestintä ei synny itsestään seurakunnassakaan. Ota avuksi viestinnän pelikirja.

Muutosviestintä yhdistyvissä seurakunnissa
Opi suuntaamaan viestintääsi niin, että vähennät muutoksen luomaa turvattomuuden tunnetta.

Median kohtaaminen
Media on maan suurin saarnatuoli. Opi kohtaamaan mediaa ja saamaan seurakuntasi hyviä uutisia läpi toimituksissa.

"Olemme kehittäneet yhdessä Diakin kanssa verkosta koko toimintamme kattavan, innostavan työvälineen." - Oiva Alanen, Loimaan seurakunnan kirkkoherra

OTA YHTEYTTÄ: Niina Hytönen, puh. 040 866 7336, palvelu.turku@diak.fi
LISÄTIETOJA: www.turku.diak.fi/srk-viestinta

DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU
www.turku.diak.fi

LASITERASSILLA YMPÄRIVUOTISTA HYÖTYKÄYTTÖÄ JA MUKAVUUTTA

Laadukas kotimainen vaativan ilmaston kestävä lasiterassi-järjestelmä ilman mittarajoituksia, avaimet käteen-toimituksena!

LUONNOLLISESTI TÄYDEN PALVELUN
IKKUNATEHDAS
LASIVUORIMAA

Hakamäentie 17, 48400 Kotka puh. (05) 2265 100

Tutustu lasiterasseihin: www.lasivuorimaa.fi

MATTEUS-PASSIO

Ke 8.4. klo 19
Kouvola Keskuskirkko
To 9.4. klo 20
Kotkan kirkko

Kapellimestari:

Jouko Koivukoski

Kuoro:

Kotkan Kantaattikuoro

Solistit:

Emilia Vesalainen, sopraano

Jeni Packalen, alto

Heikki Rainio, tenori, evankelista

Riku Pelo, baritoni

Kai Huopainen, basso, Jeesus

Ohjelma:

J.S. Bach: *Matteus-passio*

Kymi Sinfonietta

Liput: 15 / 11 / 6 €
(ei sis. kausikorttiin)

ENNAKKOMYYNTI:
Orkesteritoimisto (05) 234 4891;
Kotkan matkailutoimisto;
Yrtti-City (Karhula); Ravintola Duetto

Emil Olsson

Kukkakauppa

KOTKA

Keskuskatu 23

Puh. (05) 212746

ILMOITUSMYYNTI
Vappu Kuusiniemi
040 486 6726

Elämä kantaa ja kuljettaa

Pastori Liisa Hopeavuori on kokenut monta ratkaisun paikkaa. Yksi niistä tuli eteen 52-vuotiaana, kun hän jäi työttömäksi.

Leikkaussalin hoitajana Pakistanissa, Juvalla Koikkalan kyläkirkon kanttorina, urdun- ja hindinkielen opettajana Helsingin yliopistossa, lelukaupan pitäjänä ja Irakin kiintiöpakolaisten lasten alkuopettajana Savonlinnassa...

Ja sitten 52-vuotiaana tuli ison ratkaisun paikka: **Liisa Hopeavuori** lähti opiskelemaan teologiaa. Hänen tarinansa on kiehtova ja värikäs.

– Helpommallakin olisi voinut päästä, hän tuumaa tuttu lämmin pilke silmissään.

Nyt 67-vuotiaana Liisa Hopeavuori on juuri päättämässä työtään sairaalapastorin sijaisena Kymenlaakson Keskussairaalan ja jää pian eläkkeelle.

Leikkaussalissa Pakistanissa

Liisa Hopeavuori eli lapsuutensa Juvalla. Isä oli pappi ja molemmat vanhemmat lähetyssihmisiä. Perheessä oli kahdeksan lasta, jotka saivat ankaran uskonnollisen kasvatuksen ja kipinän lähetystyöhön.

– Lähetysseuran ihmiset majailivat meillä seurakuntamatkoillaan ja heillä oli jännittäviä tarinoita ja tavaroita, kuten afrikkalaisia soittimia.

Kun Leena-sisko lähti lukemaan teologiaa, Liisa halusi etsiä oman tiensä. Hän pyrki Helsingin diakonissalaitokseen.

– Ihme että ottivat minut sinne opiskelemaan, vaikka olen aika epäkäyttännöllinen, hän nauraa.

Lähetysairaalan leikkaussalin hoitajana Pakistanin rajaseudulla Liisa totesi, että se ei ollut hänen paikkansa.

– Olen selvästi enemmän vuorovaikutusihminen.

Sokeiden diakonissana

Suomeen palattuun Liisa halusi koulutautua opettajaksi. Seikin ammatti sopisi lähetystyöntekijälle.

– Pääsin yliopistoon lukemaan itämaisia kieliä ja kirjallisuutta Kävin arabian, sanskritin ja persian kursseilla. Myös Koraania luettiin ahkerasti.

Luennoilla istui myös eräs nuori mies, joka alkoi saatella.

Seuraavana keväänä mentiin kihloihin. Ennen kesähäitä Liisa ehti vielä emännöidä Sana-lai-vassa, joka risteili muun muassa Kotkasta Haapasaareen.

Opiskelujen jatkuessa Liisa teki myös diakonissan töitä Helsingin seurakunnissa Sokeiden sisarena hän hämmästeli usein näkövammaisten taitoja liikkua kaupungissa ja hallita elämäänsä.

Viisi vuotta häiden jälkeen hän oli kesätoissa Malmin hautausmaalla.

– Siellä oli ihania ruusuja ja hirveitä tarinoita, joita vanhemmat työntekijät kertoivat.

– Mutta hedelmällinen paikka se oli! Havaitsin odottavani esi-koistamme.

Puolentoista vuoden kuluttua esikoispoika sai myös pikkuveljen.

Urdun ja hindin opettajana

– Halusin lapsille maalaisympäristön, niinpä muutimme mummon mökkiin Porvoon maalaiskuntaan.

Kahden viikon asumisen jälkeen sängyn jalka vajosi lattian päi. Alkoi remontti, jossa pe-

rustukset ja osa seinähirsistäkin meni uusiksi.

– Sinä kesänä lapiotin hiekkaa... Asuimme saunakamarissa, kuopus oli alle vuoden vanha ja mies kävi yötyöissä Helsingissä, Liisa Hopeavuori muistelee.

Porvoon aikana Liisa opiskeli kuvan tekoa, piti kuvataidekerhoa, maalasi tauluja ja työskenteli lelukaupassa tuntiapulaisena.

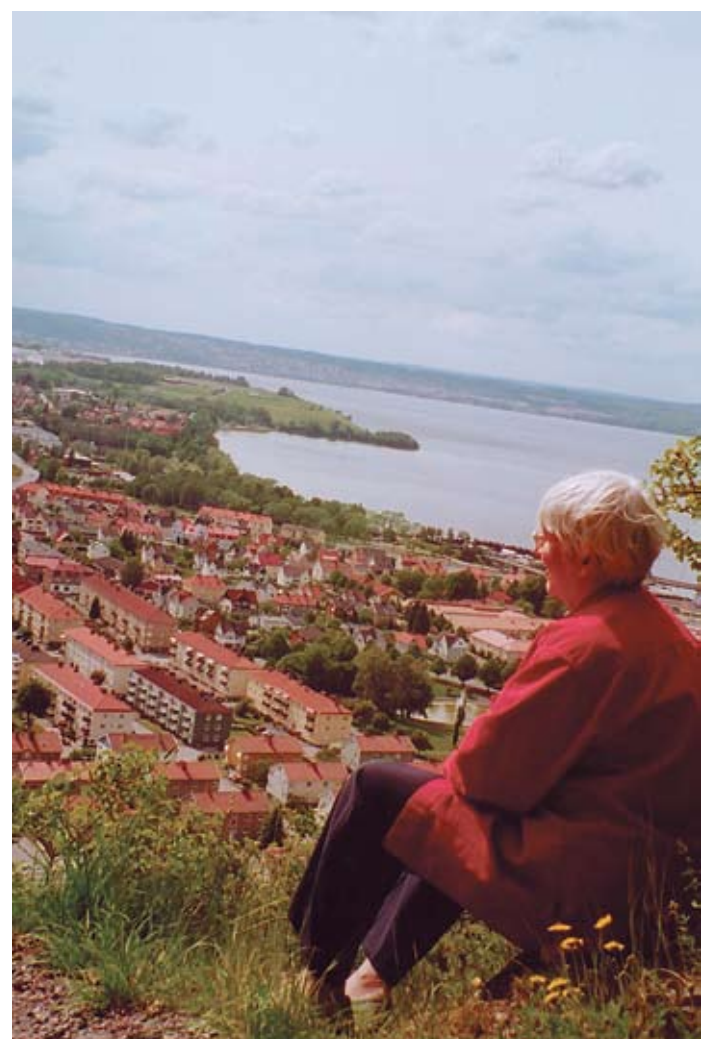
Helsingin yliopistossa hän kävi opettamassa urdua ja hindiä, suomensipa YLE:lle intialaisen filminkin.

Työnsä johdosta hän sai kutsuja Intian suurlähetystöön, ja sai kerran tavata Suomen vierailulla olleen Indira Gandhinkin.

– Hänen persoonallisuutensa tuntui säteilevän voimaa ja lämpöä, ja hän oli aidosti kiinnostunut kohtaamistaan ihmisistä.

Kymmenen vuoden mummonmökkivaiheen jälkeen seurasi avioero. Liisa lähti poikiensa kanssa Australiaan hoitamaan siskon lapsia ja päivittämään elämää.

– Palasimme Suomeen, koska kaipasimme vuodenaikoja ja pojat halusivat luistella, Liisa hymyilee.

Huskvarnan kallioilta avautui Jönköpöngin maisema upeasti hiljaiselle mietiskelijälle.

Ulla-Maija von Hertzen

– Elämä on usein taistelua monien vaikeuksien keskellä. Mutta Jumala on niissä mukana ja kaikesta voi oppia, Liisa Hopeavuori pohtii.

Lissun Sopin kauppiana

Seurasi tenkkapoo: mitä minä nyt teen? Talo oli myyty ja uusi elämä piti rakentaa alusta.

Ajatus omasta lelu- ja lahjatavarakaupasta kypsyi, ja Lissun Soppi aloitti vuonna 1989 Savonlinnassa aivan Olavinlinnan lähellä. Laman merkit alkoivat kuitenkin pian näkyä, eikä talvisaikaan riittänyt asiakkaita.

Lissun Sopin oli suljettava ovensa. Jälleen kerran edessä oli kysyttävä: mitä nyt? Säämingin seurakunnasta löytyi ensin lähetys- ja pyhäkoulusihteerin sijaisuus.

Sitten tulivat ensimmäiset Irakin kiintiöpakolaiset Savonlinnaan, ja islamilaista kulttuuria tuntevaa Liisaa tarvittiin irakilaislasten alkuopettajaksi.

Opetukseen liittyi myös hiihdon, luistelun ja uinnin opetusta, ja kas, Liisalta löytyi uimaopettajan kokemusta nuoruusvuosilta.

Lasten äitien kanssa hän neuvoi sukkaa ja lapasia ja opasti heitä järjestämään lasten synttäreitä. Sekin oli uutta tulokkaille.

Teologiaa opiskelemaan

Mielenkiintoinen pesti loppui vuonna 1993.

Entistä suurempana nousi eteen kysymys: mitä nyt?

Lama oli pahimmillaan, työpaikat vähissä, sijaisuudet olisivat tienneet jatkuvia muuttoja ja koulunvaihtoja. Täytyisikö vain jäädä työttömyyskortistoon?

– Yksi uskovainen mummeli oli puhunut aina Lissun Sopissa käy-

Irakilaiset maahanmuuttajat opettelivat Liisa Hopeavuoren johdolla, miten Suomessa vietetään lasten syntymäpäiviä ja miten täytekakku valmistetaan.

dessään, että minun pitäisi lukea papiksi, koska naisiakin tarvitaan siinä työssä.

Matkalla lähetysjuhille Espooseen Liisa piipahti Helsingin yliopistossa.

– Se olikin sen kesän viimeinen hakupäivä teologiseen tiedekuntaan.

Hän täytti hakukaavakkeen – läpäisi sitten myös pikaluettu pääsykokeet ja aloitti teologian opiskelun 52-vuotiaana

– Sellaisen uhkarohkeuden pakeksuiksiakin oli.

Opiskelu sujui hyvin, mutta

valmistuessaan Liisa oli 58-vuotias eikä työnsaanti ollut helppoa.

– Yksikin kirkkoherra sanoi, että ainahan otetaan mieluummin 28-vuotias kuin 58-vuotias naispappi.

Työ löytyi Ruotsista Smälannin ruotsinsuomalaisten pappina ja myös pienen ruotsalaisen seurakuntayhtymän kappalaisena.

Vuonna 2005 Liisa palasi kotimaahan. Seurakuntapastorin työ Virolahdella oli mieleistä, ja ympäristö oli upea lintuharrastajalle.

Kotkaan hän tuli seurakuntapastorin sijaiseksi vuonna 2007, ja sairaalapastorin sijaisena hän aloitti viime syksynä.

Kuvataiteilijaksi vai runoilijaksi?

Eläkepäivät ovat alkamassa. Mutta tekemistä riittää: Liisa voisi jatkaa hyvin alkanutta uraansa kuvataiteilijana ja suunnitella uusia näyttelyjä.

Kirjoittaminenkin kiinnostaa ja haaveena on myös oma mummon mökki, jonka puutarhassa voisi kääntää maata.

Kun Liisa Hopeavuoren kanssa juttelee, ei voi olla huomaamatta, että tällä ihmisellä on syvää ymmärtämystä toisia kohtaan, olipa hän sitten papin virassa tai ei.

Taito kuunnella ja taito olla lähellä – ehkä ne ovat elämäkokemuksen ja monen käännekohdan mukanaan tuomia lahjoja.

Teksti Ulla-Maija von Hertzen

Luonto kertoo pääsiäisen sanomaa

Työ sairaalassa ja tuleva pääsiäinen kirvoittavat pastori Liisa Hopeavuorella ajatuksia tuskasta, kuolemasta, valosta ja uudesta alusta, niin ihmisessä kuin luonnossakin.

– Olen luontoihminen ja ymmärrän pääsiäisen sanomankin luonnon kautta. Siemen peitetään syksyllä maahan ja keväällä se nousee mullasta ylös uuteen, vihreään kasvina. Kuoleman jälkeen luonto herää eloon Siinä Jumala luo uutta, hän miettii.

– Ajattelen, että me olemme aina Jumalan käsissä. Yhteys Jumalaan on turvallisuutta.

Hiljaisuuden viljely on tullut Liisa Hopeavuorelle tärkeäksi, samoin pienet rukoushuokaukset arjen keskellä.

– Voin sanoa Taivaan Isälle vaikka liikenteessä rekajonon keskellä, että auta taas... tai kiittää ihanasta aurinkoisesta päivästä, niin kuin pieni lapsi.

Sairaalapastori joutuu kohtaamaan paljon tuskaa, kipua, pelkoa ja hätää.

– Moni miettii, miten kohtaisi kärsivän ihminen. Sanoisin, että hyvinkin arkisesti, kysymällä, mitä sinulle kuuluu ja miten voit. Läsäolo on tärkeää, se viereillä kulkeminen.

Liisa Hopeavuori on tehnyt elämässään ratkaisuja, jotka ovat herättäneet myös ihmetystä.

Miten ihmisen on syytä toimia ison ratkaisun hetkellä?

– En voi sanoa, että olisin itse aina valinnut hyvin tai oikein. Mutta rukous ja Jumalan johdatuksen pyytäminen on tärkeää.

– Luotettavilta, kokeneilta ihmisiltä voi kysyä neuvaa, mutta on tärkeää kuunnella myös omaa sisintään: millaiseksi minut on luotu ja missä olisin juuri omalla paikallani.

– On lohdullista, että Jumala voi kääntää hyväksi myös ihmisen virheet, luoda niistäkin jotakin uutta.

Piispa Hance Mwakabana vieraili Karhula-kodissa

Tansanian luterilaisen kirkon piispa Hance Mwakabana oli Kymin seurakunnan vieraana helmikuussa. Hän osallistui pyydettyä avustajana 8.2.2009 Mikkelin hiippakunnan uuden piispan Seppo Häkkisen virkaanasettamiseen ja siihen liittyneisiin juhlallisuuksiin.

Mwakabanan tiivis yhteys kotkalaisiin on lähtöisin opiskeluaikojista 1970- ja 1990-luvuilta. Opiskellessaan teologiaa Helsingin yliopistossa Hance Mwakabana ja hänen vaimonsa Nelusigwe viettivät useita vuosia Suomessa. Kymin seurakunnan nimikkostipendiaattina Mwakabanoilla on ollut monta lämminhenkistä ja läheiseksi muodostunutta tukikotia, muun muassa Vanhaloiden tila Hurukselassa.

Kymin seurakunnan talousjohtaja Heikki Virtanen muisti Mwakabanan ja ilautui tansaniaalaistohtorin vierailusta.

Piispa Hance Mwakabana.

**Vastuuntuntoinen hautaustoimisto -
luotettava asiantuntija kaikissa
hautaukseen liittyvissä järjestelyissä**

HAUTAUSTOIMISTO JA
KUKKAKAUPPA

E. VESA

Keskuskatu 35 Kotka
puh. (05) 216 263

ÄÄNENKÄYTTÖ HYVINVOINNIN VÄLINEENÄ

la 4.4. klo 11-14, Seurakuntakeskus, Mariankatu 14, Kotka.
Kouluttajana FM, logonomi Tuula Aaltonen.

Onko ääni työvälineesi työssäsi vaikkapa Palvelevassa puhelimesta, asiakastyössä tai jopa hälytyskeskuksessa? Luomme rauhallisuutta, iloa ja tyytyväisyyttä tavassamme käyttää ääntämme kotona tai työpaikalla? Vai jätämmekö jälkeemme hermostuneen, ikävän ja painostavan tunnelman?

Varsinaisen seminaariosuuden jälkeen osanottajilla mahdollisuus saada kouluttaja Tuula Aaltoselta henkilökohtaista tai ryhmämuotoista konsultaatiota seminaarin aikana heränneisiin kysymyksiin.

VAPAA PÄÄSY, vapaaehtoinen kahviraha valkonauhityön hyväksi, järjestelyissä mukana Kirkkopalvelujen Opintokeskus.

Ilm. ja tied. puh. (09) 1351 268 Suomen Valkonauhaliiton toimistoaikana tai irja.eskelinen@suomenvalkonauhaliitto.fi

Anja Ja Toimi Suomalaisen perhekunta viihtyy lähetystyön hyväksi valmistetuissa myyjäissukissa.

Lähetystyössä on draivia

Metsolan lähetyspiiri kerää ystävät yhteistyöhön

Metsolan lähetyspiiri täytti 55 vuotta helmikuussa. Piiri juhli kutsumalla ystäviä kylään kokoontumiseensa Langinkosken Toivonsaliin. Työtä ei unohdettu juhlassakaan.

Terttu Poutanen toi monien lähetyskenttien kuulumiset ja kertoi omia värikkäitä kokemuksiaan työkentiltä muun muassa Tansaniassa, Zairissa ja Senegalissa.

– Tulipa toimittua kuninkaan karjakkonakin ollessani opettamassa karjanhoitoa Swasimaassa, kertoi Poutanen. Lämmin ja sydämellinen kuvakatsaus elävöitti kertomusta tuoden lähetin arkiaskareet keskelle juhliavaa ystäväpiiriä.

Terttu Poutanen kertoi johdattuksesta ja suuresta luottamuksesta, jota oli saanut työssään. Hän kiitti lähetystyön ystäviä esirukouksista ja kaukaisissa kohteissa elämää ylläpitävistä lahjoituksista, muun muassa kaivoista, jotka olivat suuri edistysaskel senegalilaisissa kylissä.

Sylvin ”perävaunu”

– Kun Langinkosken seurakunta vuonna 1964 syntyi, lähetyspiirin perinteet elivät vahvoina nimenomaan Metsolassa. Myöhemmin tuli myös uusia lähetyspiirejä, muun muassa Aittakorpeen sinne rakennetun seurakuntatalon myötä, kertoo **Anja Suomalainen**.

Anja Suomalainen muistelee lämmöllä edesmenneen lähetystyön puurtajan ja piirin perustajan Sylvi Tolvasen toimintaa. Anja Suomalainen myöntää olleensa Sylvin iloinen ja innokas käskyläinen.

– Olimme Sylvin kanssa kuin

majakka ja perävaunu, milloin leipomassa, milloin kahvinkeitossa tai jälkiämme siivoamassa lähetystyön hyväksi, kertoo Anja iloisen naurun säestäessä mieluisia muistoja.

– Mukaan innostui yhä uusia ihmisiä, joista monet ovat jatkaneet kymmeniä vuosia. Lähetystyö on Jumalan antama ja käskemä, ei sitä ole lupa keskeyttää, Anja hehkuttaa.

Kuin varmemmaksi vakuudeksi ystävien piirissä istuu nytkin monen ikäisiä lähetysystäviä, vanhimpana yli 90-vuotias **Alli Heikkilä**.

Yhteiset talkoot ovat tuttuja monille muille juhluvieraille. Moni on myös siirtynyt ”lyhteitänsä keräämään”, kuten Anja Suomalainen pilke silmäkulmassa kuvaa joukosta kuoleman kautta poistuneita. Heistä on monta lämmintä muistoa kerrattavaksi. Sylvin lisäksi muistuvat monien mieleen eri puolilla maailmaa työskennelleet seurakunnan nimikkolähetit. Heitä odotetaan aina yhtä suurella innolla käymään tuki- ja lähettäjaseurakunnassa.

Katse eteenpäin

Lähetyspiiriin **Marianne Vitikainen-Mojica** juontaa lähetyspiirin juhlahetkeä. Arpajaisilla kartutetaan lähetyskannatusta. Kaisa Kivioja laulaa kanttori Tarja Silvennoisen säestämänä.

Ja totta kai nautitaan seurakunnan tarjoamat kakkukahvit. Tälläkin kerralla piiriläiset palvelevat vieraitaan kaatamalla kahvikupposet ja huolehtimalla, että jokainen saa kakkua.

Lähetyspiiriläisten ja vieraaksi kutsuttujen ystävien virsi soi raikkaana ja voimakkaana. Kiitollisin mielin katsotaan myös tulevaisuuteen. – Ehkä jo ensi vuonna lähetyspiirissä on lisää nuoria jäseniä, kumpuaa yhteinen toive.

”Vuosista vierähtäneistä saa kiitämme vielä, muistoista rakkaista yhdessä käydylle tiellä. laulumme oi, se kerran uutena soi äärellä istuimesiellä!”

Jokainen tuo lahjansa yhteisen asian hyväksi

Monitouhuista, juuri sitä on ollut tämänkin lähetyspiirin toiminta. Lähetyspiiriläiset muistelevat, miten he pyörittivät pitopalvelua omakustannushintaan. Työpalkat ohjattiin lähetyskannatukselle.

Sukkasillaan koko suku... Suomalaisen perheessä on perinteenä innostus lähetystyöhön – ja sen myötä vaikkapa villasukkiin. Sukkia kutoessa tulee tutuksi myös myyjäisperinne, sillä tämän perhekunnan sukista kertyvät eurot siirtyvät lähetyskannatukseen. Kristillisen työn perusta vahvistuu lähellä ja kaukana. Jalat pysyvät lämpiminä ja lähetystien työ jatkuu.

Lähetyspiiriläisten ystävätapaukseen 55-vuotisjuhlan merkeissä osallistui vanhimpana yli yhdeksänkymppinen Alli Heikkilä.

Pääsiäisvirret ovat virsikirjan aatelia

Pääsiäisvirssissä on paljon merkittävää virsiruoutta. Pääsiäisen ajan virsiin kiteytyy kristinuskon perussanoma.

Kun nykyistä virsikirjaa koottiin 1980-luvulla, mukaan haluttiin uusia virsiä. Pääsiäisen, eikä myöskään joulun ja helluntain, kohdalla tuo ei ollut helppoa.

– Pääsiäisestä on syntynyt kaikkina aikoina paljon hyviä virsiä, joista parhaat ovat valikoituneet jo aiemmin virsikirjaan. Uudemmissa virsissä onkin vaikea päästä samalle tasolle. Kun virsikirjaa ei haluttu ainakaan laajentaa, uusia pääsiäisvirsiä ei paljon mahnut mukaan, virsiasiantuntija **Tauno Väinölä** toteaa. Väinölä oli aikanaan mukana virsikirjakomitean tekstijaostossa.

– Aina löytyy ihmisiä, jotka moittivat vanhojen virsien poistamista. Ihmiset ovat monissa asioissa konservatiiveja ja pelkää-

vät muutoksia. Mutta samaan aikaan halutaan myös uutta, Väinölä pohtii.

Enemmistö pääsiäisvirssistä on saksalaista tai ruotsalaista perua.

Yksi nykyisen virsikirjan uusista pääsiäisvirssistä on virsi 104, Pilvimuurista valo välähtää. Kirkolliskokous toivoi virsikirjaan negrospirituaaleja. Ensin valittiin sävelmä ehtoollisvirrestä Let us break bread together, joka on käännöksenä niin Ruotsin kuin Norjankin virsikirjoissa. Anna-Maija Raittila kirjoitti virteen suomenkieliset sanat.

Joskus esitetään väitteitä, että luterilaisuudessa pääsiäinen nähtäisiin synkkänä ja pitkäperjantaihin painottuvana, kun taas ortodokseilla korostuisi ylösnousumuksen riemu. Väinölä muistuttaa, että ristin ja ylösnousumuksen pääsiäisellä ei ole pohjimmiltaan vastakkainasettelua.

– Pitkäperjantainkin korostus liittyy ihmisen pelastukseen ja vanhurskauttamiseen. Jeesus kantoi meidän syntimme ja voitti synnin kuolemallaan. Ristin pääsiäisenkään virsissä ei ole kysymys kuolleesta Jeesuksesta, vaan ylösnousseesta. Ilman ristiä ei olisi pääsiäistä. Kärsivässä Kristuksessa nähdään hänen haavansa ja samalla tavalla opetuslapset näkevät haavat myös ylösnousseessa Jeesuksessa, Väinölä pohdiskelee.

Hyvä virsi vastaa ja herättää kysymyksiä

Yksi pääsiäisen sanoman hyvin kiteyttävistä virsistä on saksalaisen Christian Gellertin 1700-luvulla tekemä virsi 99, Jeesus elää, Herrani!

– Siinä jokainen säkeistö alkaa sanoilla: Jeesus elää! Perässä on huutomerkki. Se ei ole vain toteaa-

mus, vaan riemuhuuto.

Hiljaisella viikolla kirkkoihin kokoontuu satojatuhansia suomalaisia. Pitkäperjantaille on vakiintunut tapa veisata virret ilman urkusäestystä.

– Mielestäni siinä samalla menetetään jotakin, koska taitava urkuri voi tuoda virteen paljon lisää soitollaan, Väinölä sanoo.

Väinölään mielestä muut perinteiset hengelliset laulut yltävät hyvin harvoin parhaan virsiruoutuden tasolle.

– Suuri virsirunous edellyttää, että tekijä on lahjakas runoilija ja samaan aikaan syvälinen kristitty persoonallisuus. Hyvin harvoin nämä yhdistyvät samassa henkilössä.

Hyvällä virrellä on monia ulottuvuuksia.

– Se antaa vastauksia ihmisen kysymyksiin. Samalla se virittää uusia kysymyksiä, jotta ihminen pysyisi virkeänä ja haluaisi päästä eteenpäin uskon tiellä, Väinölä tiivistää.

Teksti Juhana Unkuri

Virsilaulu on kirkollisten juhlien tärkeä elementti. Lapsena opitut virrensäkeet kantavat myös lapsuuden ja nuoruusvuosien muistoja läpi elämän.

Tauno Väinölä kirja *Virsikirjamme virret palkittiin vuoden 2008 kristillisenä kirjana.*

Toivon ja lohdun konsertti Kymin kirkossa

Tervetuloa saamaan lohdutusta ja kokemaan yhteyttä sunnuntaina 19.4. klo 18.00 alkavaan Toivon ja lohdun konserttiin Kymin kirkossa.

Tämä konsertti on jo kolmas Kymin seurakunnassa pidettävä Toivon ja lohdun konsertti. Kon-

Juha Tapio

serttien äiti, **Marju Toivanen**, on menettänyt lapsensa, ja musiikki on ollut hänelle merkittävässä asemassa surusta toipumisessa. Hän halusi järjestää konsertin, jossa on lupa avoimesti käsitellä omaa suruaan ja saada musiikin avulla lohtua ja toivoa. Ensimmäisessä konsertissa pääesiintyjänä oli **Pekka Simojoki**, viime keväänä **Johanna Kurkela** ja nyt siis **Juha Tapio**.

Ensimmäisen vuoden konsertti oli nimenomaan lapsensa menettäneille, mutta nyt toivomme kirkkoon ihan jokaista, joka kokee tarvitsevansa toivoa ja lohtua elämäänsä. Ja kaikkihan me sitä tarvitsemme...

Lisätietoa voi kysellä Marju Toivaselta p. 040 756 6217, Anne Klemmettiltä p. 050 585 3545 tai Marjo Tammiselta p. 050 524 8542.

Tuhansin kielen Langinkosken kirkossa

Palkeet-yhtye konsertoi sunnuntaina 3.5.2009 kello 16 Langinkosken kirkossa.

Tapahtuman otsakkeeksi on valittu Tuhansin kielen. Yhtye koostuu entisistä anjalankoskelaisista, nykyisistä kouvolalaisista soittajista ja laulajista. He ovat musioineet yhdessä kolmisen vuotta. Yhtye soittaa musiikkia laidasta laitaan.

Palkeet-yhtyessä **Eero Kupias** soittaa koskettimia, viulua ja kanteleita, **Maija-Liisa Kupias** bassoa ja koskettimia, **Seppo Luis-kari** rumpuja, **Jukka Nikkanen** dobroa ja **Minttu Villikka** huihua. Laululla esitystä rikastuttaa **Heli Korhonen**.

Palkeet on esiintynyt monissa juhlatilaisuuksissa, pitänyt itsenäisyyspäivän konsertin ja esiintyi muun muassa Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla viime vuonna. Konsertti koostuu tutuis-

Palkeet-yhtye.

ta hengellisistä lauluista, Eero ja Maija-Liisa Kupiaksen omista sävellyksistä sekä negro spirituaaleista.

Palkeet-yhtyeen musiikillinen tarjonta ulottuu kevyestä ja kansanmusiikista hengellisiin lauluihin.

Seurakunta kanavan varrella

Tammikuinen sunnuntaiamu on aurinkoinen. Ohitamme Panama cityn pilvenpiirtäjät ja lähestymme Balboan kaupunginosaa. Valkoinen Vapahtaja seurakunnan kirkko näkyy oikealla puistomaisessa ympäristössä.

Pastori Patricio Mora ja vapaaehtoisuustyöntekijät ottavat meidät ystävällisesti vastaan. Tänä päivänä Etelä-Amerikassa on protestanttisten kirkkojen jäsenmäärä jatkuvassa kasvussa. Guatemalassa ja Brasiliassa jo kolmasosa väestöstä on jättänyt katolisen kirkon ja liittynyt protestanttisten ja vapaiden uskontokuntien jäseniksi.

Syyt tähän kehitykseen löytyvät, niin historiasta kuin tämänkin päivän kehityksestä. Kolumbuksen löytöretkien jälkeen koko manner tuli Espanjan taloudellisen ja samalla uskonnollisen vallan alle. Vaikka katolinen kirkko on edelleen yhteiskunnan perustutustuutio, niin se on jatkuvasti menettämässä jäseniään yhteiskuntien uudistuessa. Useimmille ihmisille katolisuus on merkinnyt enemmänkin kulttuurista instituutiota kuin kristillistä sitoutumista. Vatikaanista johdettu konservatiivinen maailmankuva on etäinen jopa tavallisille katolilaisille.

Useimmat protestanttiset ryhmät ovat alunperin lähtöisin Yhdysvalloista. Tänä päivänä valtaosa protestantikirkkoista on itsenäisiä, kansallisia kirkkoja, ilman yhteyksiä Yhdysvaltoihin. Protestanttisia seurakuntia syntyy jatkuvasti lisää. Protestanttisuus vetoaa erityisesti maalta kaupunkiin muuttaneeseen köyhään väestöön.

Monien uusien kirkkojen koh-

Kaarlo Pöllänen (vas.) keskustelussa El Redentor -seurakunnan kirkon edustalla.

dalla näkyy sosiaalisen tietoisuuden kasvu ja kasvava kiinnostus yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Luterilaisista kirkkoja arvostetaan, koska sen katsotaan edustavan Vapautuksen teologiaa. Se merkitsee kaikkien ihmisten tasa-arvoa ja vähempiosaisien ihmisten auttamista ja tukemista. Yksilön aseman korostuminen on selkeä verrattuna vanhoihin kirkkokuntiin. Protestanttiset seurakunnat ovat usein pieniä. Yhteisöllisyys on tärkeää. Elämä ja usko koetaan kokonaisvaltaisesti.

Panamassa, tuossa pienessä Väli-Amerikan kanavavaltiossa

on viisi ev. lut. seurakuntaa. Jäsenmäärä voidaan laskea sadoissa, mutta toiminta on sitäkin aktiivisempää. Suurin on Panama Cityssä, kanava-alueella toimiva El Redentor (Vapahtaja) -seurakunta.

Kirkkorakennus on yhdysvaltalaisen sotilaiden rakentama, aikana, jolloin kanava-alue oli vielä amerikkalaisten hallinnassa. Nykyisin kirkossa toimii vain yksi pohjoisamerikkalainen musiikkilähettiläs **Jack Johnson** Missourista. Lähes kaikki toiminta tapahtuu vapaaehtoisvoimin. Ainoa virallinen työntekijä on pastori **Patri-**

Luterilaisista kirkkoja arvostetaan, koska sen katsotaan edustavan Vapautuksen teologiaa. Se merkitsee kaikkien ihmisten tasa-arvoa ja vähempiosaisien ihmisten auttamista ja tukemista.

cio Mora. Tämän vuoden aikana aloittaa työt myös diakonissa **Yazmina Perez**, kunhan saa opinnot päätökseen Nicaraguassa.

Musiikilla on tärkeä rooli messussa ja seurakunnan toiminnassa. Latinalainen rytmi ja kitaramusiikin osuus ovat korostettuja esillä.

Musiikista ja kaikesta muustakin seurakunnan toiminnasta välittyi hyvin lämminhenkinen tunnelma, lämpimässä maassa kun ollaan.

**Teksti Kaarlo Pöllänen
Kuva Paula Berg**

Kulje kanssani hetki

"Kun mieheni kuoli, jotkut tuttavat vaihtoivat kadun toiselle puolelle, ettei tarvitsisi tervehtiä." Kun sairastuin, monet lakkasivat soittamasta."

Kärsivän ihmisen lähellä on vaikeaa. Kärsimys saa meidät neuvottomiksi. Emme keksi mitään sanottavaa. Ei minulla ole selitystä, ei lohduttavia sanoja. Kaikki sanani tuntuvat niin vähäisiltä tai vääriltä. – Tämä onkin suurelta osin totta. Ei suuren kärsimyksen äärellä ole olemassa sanoja, jotka lohduttaisivat. Ei selitystä, joka antaisi rauhan. Ei ole keinoa, jolla voisimme nostaa kärsimyksen pois toisen hartioilta. Voi olla helpottavaa tietää, ettei sellaisia sanoja olekaan, joilla voisimme korjata tilanteen.

Jotain sentään voimme tehdä. Kärsivä ihminen tarvitsee rinnalleen toisia ihmisiä. Ei puhumaan ja neuvomaan, vaan olemaan ja kuuntelemaan. On hyvä ojentaa kärsivälle kärsivänsä nojattavaksi, olkapää itkupuuksi, syli pesäksi levätä.

Toisen itkua ja valitusta on helpompi kuun-

Umpisolmussa

nella, kun oivaltaa, ettei minun tarvitse ottaa itkua eikä itkun syytä pois. Riittää, kun kuuntele, olen lähellä, läsnä.

Usein kärsivälle tulee tarve kertoa kärsimyksensä yhä uudelleen ja uudelleen. Toivottavasti jaksamme tätäkin vaihetta, koska kärsimys täytyy puhua pois sisältä monta kertaa. Siinä kärsimys vähä vähältä murenee. Neuvoja ja tulkintaa kärsivä ei niinkään tarvitse.

Kanssakulkijoina vuorotellen olemme lohduttajina ja lohdutettavina. Jaetaan voimiamme sille, jonka omat voimat eivät riitä.

**Virpi Koivistoinen
perheneuvoja**